

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 499/2012-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej F., s. r. o., B., konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. B. F., vedené pod sp. zn. Rvp 4653/2012, sp. zn. Rvp 4654/2012 a sp. zn. Rvp 4657/2012 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tiež porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Lučenec v konaniach vedených pod sp. zn. 14 Er/567/2011, sp. zn. 14 Er/605/2011 a sp. zn. 21 Er/496/2011 v súvislosti s jeho rozhodovaním o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcií a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 4653/2012, sp. zn. Rvp 4654/2012 a sp. zn. Rvp 4657/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 4653/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., odmieta pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 2. mája 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), doplnené podaním doručeným 30. júla 2012, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Lučenec (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 14 Er/567/2011, sp. zn. 14 Er/605/2011 a sp. zn. 21 Er/496/2011 v súvislosti s jeho rozhodovaním o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcií (ďalej spolu len „napadnuté konania“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka podala 28. apríla 2011, 18. mája 2011 a 19. mája 2011 súdnemu exekútorovi návrhy na vykonanie exekúcií na vymoženie pohľadávok, ktoré jej vznikli nesplnením záväzkov vyplývajúcich zo zmlúv o úvere. Súdny exekútor postupujúc podľa procesnej úpravy obsiahnutej v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) následne požiadal okresný súd o udelenie poverení na vykonanie exekúcií, čím došlo podľa sťažovateľky k zákonnému založeniu jeho povinnosti rozhodnúť o jeho žiadostiach v rámci priznanej právomoci v zákonom ustanovených lehotách.

Sťažovateľka v sťažnostiach uvádza, že okresný súd o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcií do dňa podania týchto sťažností ústavnému súdu nerozhodol napriek tomu, že tieto veci nevykazujú znaky mimoriadnej právnej zložitosti a nevyžadujú takú spoluprácu okresného súdu s účastníkmi konania, ktorá by mohla podstatne ovplyvniť ich posúdenie, resp. rozhodnutie v týchto veciach.

Sťažovateľka vzhľadom na podľa jej tvrdenia neodôvodnenú nečinnosť a neefektívny postup okresného súdu podala v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predsedovi okresného súdu sťažnosti na prieťahy v týchto exekučných konaniach. Sťažovateľka v sťažnostiach uvádza, že na jej sťažnosti adresované orgánu štátnej správy okresného súdu nedostala dosiaľ žiadnu odpoveď.

Uvedeným postupom okresného súdu malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu a tiež malo dôjsť k porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru upravujúcich zákaz diskriminácie.

V petite sťažností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 14 Er/567/2011, sp. zn. 14 Er/605/2011 a sp. zn. 21 Er/496/2011 boli porušené ňou označené práva, aby okresnému súdu prikázal v označených konaniach konať bez zbytočných prieťahov a aby bol okresný súd zaviazaný zaplatiť jej finančné zadost'učinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa už začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 4653/2012, sp. zn. Rvp 4654/2012 a sp. zn. Rvp 4657/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností, ako aj vzhľadom na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu, proti ktorému sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd o spojení sťažností na spoločné konanie tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

II.2 K namietanému porušeniu v sťažnostiach označených práv

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov, a to aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a v súvislosti s tým aj porušenie základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v konaniach vedených pod sp. zn. 14 Er/567/2011, sp. zn. 14 Er/605/2011 a sp. zn. 21 Er/496/2011 v súvislosti s jeho rozhodovaním o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcií.

Ústavný súd zo súvisiacich spisov okresného súdu, ktoré si v rámci prípravy predbežného prerokovania vecí vyžiadal, zistil, že okresný súd rozhodol o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcií takto:

- v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Er/567/2011 (sp. zn. Rvp 4653/2012) 14. septembra 2011 (teda do 2 mesiacov od 21. júla 2011, keď bola mu doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie), keď vydal poverenie č. 5606092197,

- v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Er/605/2011 (sp. zn. Rvp 4654/2012) 8. augusta 2011 (teda do 5 dní od 3. augusta 2011, keď mu bola doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie), keď vydal poverenie č. 5606091524,

- v konaní vedenom pod sp. zn. 21 Er/496/2011 (sp. zn. Rvp 4657/2012) 28. júna 2011 (teda do 4 dní od 24. júna 2011, keď mu bola doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie), keď vydal poverenie č. 5606093428,

ktorými ho vo všetkých troch uvedených prípadoch poveril podľa § 45 ods. 1 Exekučného poriadku vykonaním exekúcie na základe právoplatného a vykonateľného exekučného titulu – rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu v Bratislave.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd v relatívne krátkom čase vyhovel žiadostiam súdneho exekútora a vydal poverenia na vykonanie exekúcií. Preto sa sťažnosti adresované ústavnému súdu, ktorými sťažovateľka namieta porušenie základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a v súvislosti s tým aj porušenie ďalších v sťažnosti označených práv, ako aj článkov ústavy a dohovoru, ukázali ako zjavne nedôvodné, keďže stav právnej neistoty sťažovateľky bol dávno pred ich podaním odstránený.

Podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty (III. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02) alebo iným zákonom predvídaným spôsobom,

ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08).

Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu je aj ustálený právny názor (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04), podľa ktorého sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť ústavnému súdu došla, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd ju zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou sa sťažovatelia domáhajú ochrany svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí aj vo vzťahu k čl. 6 ods. 1 dohovoru), je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do ústavou chránenej sféry sťažovateľov. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo. Preto, ak je zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k prietahom v namietanom konaní nemôže dochádzať predovšetkým z dôvodu, že vo veci bolo právoplatne rozhodnuté, je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť (podobne napr. IV. ÚS 395/2010, III. ÚS 50/2012).

Sťažovateľka namieta zbytočné prietahy spôsobené postupom okresného súdu v konaniach o rozhodovaní o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcií v konaní pred ústavným súdom v čase, keď už postupom okresného súdu zjavne nemohlo dochádzať k porušovaniu jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosti sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre ich zjavnú neopodstatnenosť tak, ako to vyplýva z bodu 2 výroku tohto uznesenia.

Keďže sťažovateľka odvíja porušenie ďalších v sťažnostiach označených práv od porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom dôvody odmietnutia sťažností v časti smerujúcej proti namietanému porušeniu označených práv zakladajú podmienky jej zjavnej neopodstatnenosti aj v ich zvyšnej časti, keď táto (zjavná neopodstatnenosť) je daná povahou ústavným súdom vyloženého dôvodu odmietnutia sťažností vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd odmietol sťažnosti vo zvyšnej časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tiež pre ich zjavnú neopodstatnenosť (bod 2 výroku tohto uznesenia).

Vzhľadom na to, že sťažnosti boli odmietnuté, ústavný súd sa ďalšími návrhmi v nich obsiahnutými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2012